

REGENERACE
PROSTORU

Pišeň perspektivní

PROMĚNY

TRANSFORMATIONS

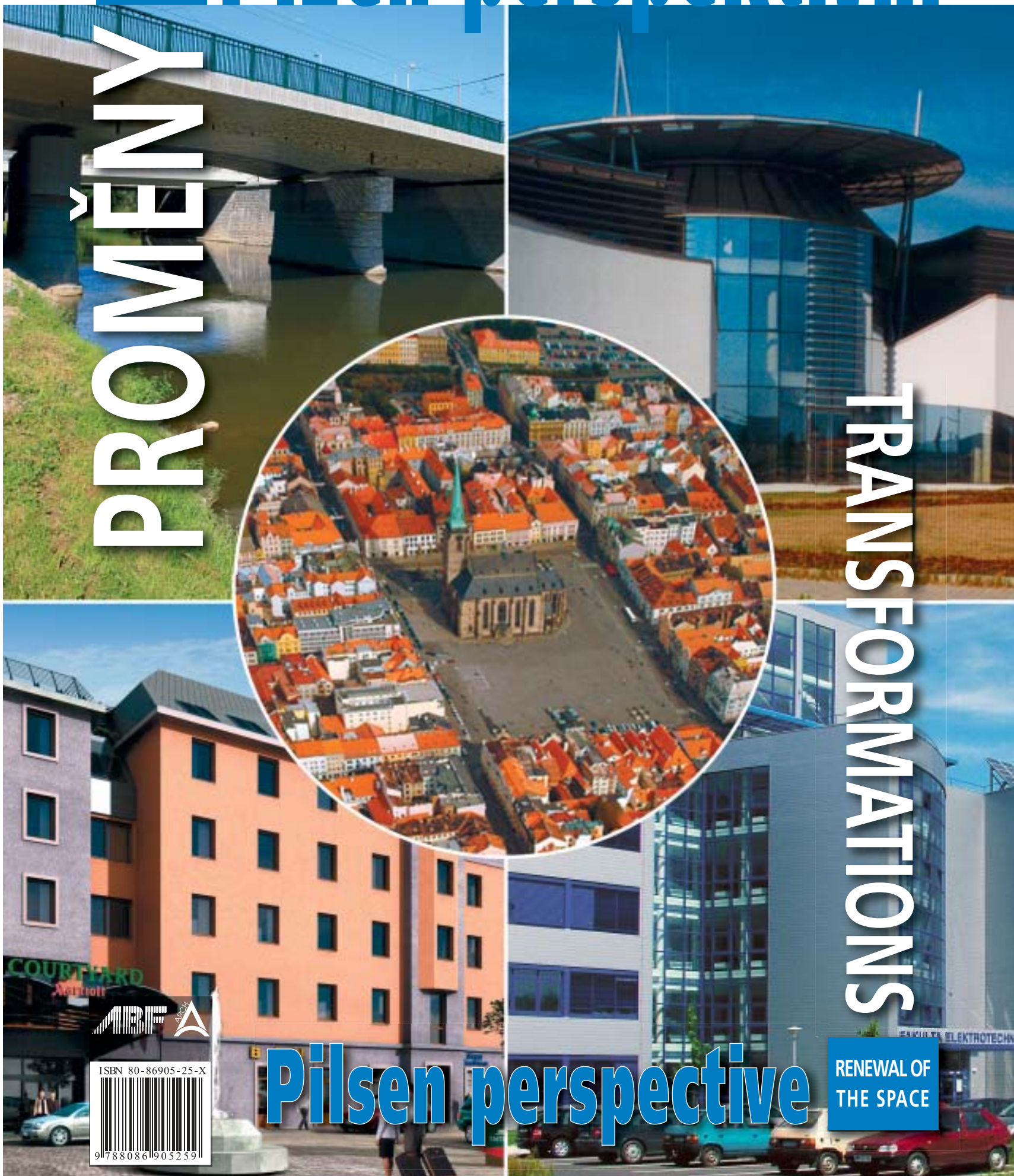
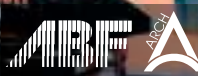
Pilsen perspective

RENEWAL OF
THE SPACE

ISBN 80-86905-25-X

9 788086 905259

Obsah

Content

Úvodní slovo primátora	5	Introductory word by Mayor of the City
O Plzni	6	About Pilsen
Plzeň – moderní evropské město	8	Pilsen – the modern European City
Město moderní architektury...	12	City of Modern Architecture...
Osobnosti o proměně Plzně	14	Opinion poll with personalities...
Strategické služby	17	Strategic services
Světovar jako brownfield	20	Světovar as the brownfield
Plzeňský vědeckotechnický park	22	Pilsen Science and Technology Park
Západočeská univerzita	24	The University of West Bohemia
Průmyslová zóna Škoda Plzeň	26	Industrial zone Škoda Plzeň
Plzeň PLAZA přinese nakupování...	28	Plzen PLAZA will bring shopping...
Turistická atraktivita Plzně	31	Tourism attractiveness of Pilsen
Hotely v Plzni	34	The hotels in Pilsen 2006
DIPLOMAT CENTER	35	A multi-purpose complex DIPLOMAT CENTER
Hotelové a kongresové centrum HAMBURK	36	Hotel and congressional centre HAMBURK
Volnočasové relaxační centrum Kalikovský mlýn	38	Free time relaxation centre Kalikovský mlýn
Zoologická a botanická zahrada	39	Zoological and botanical garden
Japonská zahrada Showa-en	40	The japanese garden Showa-en
Moderní versus historické	47	Modern versus historical
Proměny historických domů a jejich dvorků	50	Transformations of historical houses and their yards
Regenerace sídlišť	52	Regeneration of residential areas
Rekreační oblast Bolevecké rybníky	54	The recreation area Bolevecké rybníky
Revitalizace nábřeží plzeňských řek	56	Revitalization of Pilsen rivers embankments
Vodohospodářská infrastruktura	58	The water management infrastructure
Stavby roku z Plzně	60	Buildings of the Year from Plzeň
Oceněné stavby	62	Awarded buildings
Dopravní stavby	71	Transport constructions
Kontakty	80	Contacts

Plzeň – moderní evropské město

Plzeň vstoupila do nového tisíciletí se smělými rozvojovými plány. Po deseti letech existence v nových ekonomických podmínkách městská správa na základě vyhodnocení stavu města a se zapojením partnerů z různých oblastí života zpracovala a úspěšně projednala strategický dokument Program rozvoje města Plzně. Ten je ve své podstatě vizí, ukazuje cestu, kterou by se chtěla Plzeň dát. Už nechce být „pouze“ standardně fungujícím městem regionálního významu, ale chce se profilovat jako úspěšné evropské město. Optimistický pohled do budoucnosti vychází z toho, že přes řadu problémů nic nebrání nastoupit cestu progresivního rozvoje a navázat tak na úspěch z devadesátých let.

V Programu rozvoje města Plzně byly vytyčeny tři rozvojové pilíře – inovativní podnikání, cestovní ruch a zlepšování vnitřního prostředí města. Hlubší pohled na tyto oblasti podhalí, jak významně jsou navzájem propojeny. Rozvoj moderních technologií

a inovací předpokládá kvalifikované lidi, kteří musí najít ve městě bydlení v kvalitním prostředí, podmínky pro vzdělání svých dětí i pro naplnění svého volného času. Zároveň nové zaměření hospodářské základny vytváří předpoklady pro pořádání kongresů, jejichž účastníci se budou chtít v Plzni také bavit a budou se do Plzně rádi vracet. To je důvod, proč je potřebné věnovat se prezentaci města a rozvoji služeb pro turisty.

Pro naplnění vytčených cílů je již v této době připravena řada různých rozsáhlých projektů od pořádání konferencí a vydávání prezentačních materiálů až po velké investiční akce. Významnou změnu zaznamenal i pohled na stavební vývoj města. Předchází, a z různých důvodů oprávněný, územní rozvoj se soustřeďoval zejména na nových rozvojových plochách. V posledních letech je patrný obrát zpět do města a pozornost je tedy věnována dostavbě a přestavbě lokalit v již urbanizovaném prostoru Plzně.

Konkrétním projektům jsou věnovány další příspěvky v této publikaci. Rád bych stručně zmínil jen některé příklady, charakterizující Plzeň devadesátých let a přelom tisíciletí.

Jednou ze základních funkcí města je bydlení. Proto se městská správa rozhodla realizovat v návaznosti na stávající sídliště Vinice novou moderní **obytnou zónu Sylván**. Projekt byl zahájen v roce 2000. Městský projekt deseti bytových domů s 509 byty byl dokončen v roce 2005. Součástí výstavby byl i dům pro seniory s 26 byty, ze kterých jsou čtyři řešeny jako bezbariérové. Další dva bytové domy se 185 byty a 12 viladomů budou realizovány jako soukromé projekty na městských pozemcích. Pás viladomů vytvoří přirozený přechod k lokalitě rodinných domů, které se staví rovněž na městských pozemcích. Tím vzniká území s velmi rozmanitou nabídkou pro bydlení v příjemném prostředí s rozlehlým krajinným zázemím.

Plzeň byla dlouhou dobu vnímána jako černé

Moderní obytná zóna Sylván / New modern residential area Sylván

průmyslové město. Průmyslovou tradici nechce město opustit. V devadesátých letech bylo ale ihned nezbytné zahájit restrukturalizaci průmyslové základny. S nástupem tržní ekonomiky bylo nutné reagovat na skutečnou potřebu trhu a dostupnost moderních technologií. Městské správě se podařilo zejména díky realizaci **Městského industriálního parku Borská pole** zajistit jednak dostatek nových pracovních míst a jednak přilákat investory v atraktivních průmyslových odvětvích, která vyvážila značnou závislost na odvětvích těžkého průmyslu. Ve velmi úspěšném a dnes již zcela zaplněném Městském industriálním parku Borská pole rozvíjí své aktivity více než 45 společností a vzniklo zde přes 7800 pracovních míst. Park byl založen v roce 1994 a první investor – společnost Matsushita, zde zahájila výrobu v roce 1997.

Zájem investorů o vybudování výrobních závodů v Plzni neklesá. I proto se rozhodlo město požádat o finanční prostředky z fondů Evropské unie. Koncem roku 2004 se podařilo získat dotaci ve výši 1,2 miliardy korun na vybudování vodárenské infrastruktury. Investice v celkové výši 1,7 miliardy korun bude dokončena v roce 2008. To umožní mimo jiné otevřít další rozvojové lokality pro výrobu ve městě.

Plzeň má velký zájem o aktivity s vyšší přidanou hodnotou jako jsou vývojová centra, strategické služby apod. Přítomnost Západočeské univerzity a Lékařské fakulty Univerzity Karlovy umožňuje přenášet výsledky vědy a výzkumu do praxe a spolu s existencí vysoce kvalifikovaných lidí je předpokladem na poli tzv. znalostní ekonomiky.

Podpora vzdělání, vědy, výzkumu a vyspělých technologií se promítla do rozsáhlého projektu – nového **Vědeckotechnického parku**, který má vyrůst do roku 2008 právě na Borských polích.

Rozvoj obchodních komplexů na okraji města vystřídal zájem o výstavbu **polyfunkčních center**, kde jsou kromě obchodních jednotek navrhovány prostory pro zábavu, sport, ale i bydlení nebo administrativu. Jmenovat lze využití bývalého výstaviště, rozprostírající se po obou stranách řeky Mže, společností Plaza Centers nebo přestavbu bývalého areálu firmy Typos na moderní administrativně obchodní komplex Avalon.

Přestavba zanedbaných lokalit, tzv. **brownfields**, je dalším významným tématem rozvoje Plzně. V plném proudu je příprava projektů revitalizace **areálu Světovar** o velikosti cca 6 hektarů na jihovýchodním okraji Plzně, stejně jako plochy bývalých **kasáren Zátíší** v blízkosti Borských polí. Zde vznikne nová základna Plzeňských městských

Městský industriální park Borská pole / The Municipal industrial park Borská pole

dopravních podniků, do které budou přesunuty garáže a dílny pro autobusy a trolejbusy. S tím souvisí i příprava transformace stávajícího **areálu dopravních podniků v Cukrovarské ulici** v blízkosti městského centra. Uvolněnou plochu u řeky Radbuze využije město pro bydlení, obchod a služby a rekreační vybavenost. Návrhy na urbanistické řešení přeměny této lokality získala Plzeň v rámci mezinárodní architektonické soutěže EUROPLAN 8.

Kasárna Slovany – největší armádní území o rozloze 30 hektarů, se nachází v jihovýchodní části města. Je stále ve vlastnictví Armády ČR. Přestavbu kasáren na dlouhou dobu zastavily spory mezi armádou a privátní firmou, které v současné době řeší soud. Město Plzeň má stále zájem o převedení těchto rozsáhlých ploch do svého majetku. Připravují se rozvahy a záměry vedoucí k odstranění neprostopné bariéry uprostřed zástavby, kterou areál v současné době tvoří. Toto území má všechny předpoklady, aby bylo zapojeno do městské struktury a vznikla zde velmi kvalitní část města. Přes rozsáhlé investice do demolice i nové infrastruktury, které bude revitalizace území vyžadovat, chce město Plzeň v případě úspěchu své žádosti rozvíjet toto území vlastními silami.

Plzeň pozvolna získává renomé také v oblasti developmentu kancelářských ploch a hodlá

zhodnotit svou lukrativní polohu na dálnici mezi Norimberkem a Prahou. Po úspěšné realizaci a pronájmu administrativního komplexu společnosti KAA-dev' – Business Center Bohemia při řece Radbuze, chce developer dále pokračovat v rozšíření výstavby v sousedství stávající budovy.

K odstranění nedostatku ubytovacích míst v Plzni je pro návštěvníky připravováno několik projektů. Kvalitní **ubytování** včetně konferenčního zázemí nabízí zatím pouze Parkhotel s tenisovým centrem v lokalitě Borská pole. Velký projekt hotelu připravuje developerská společnost UBM přímo naproti bráně pivovaru Prazdroje. V centru města rozvíjí svůj projekt dostavby hotelu Diplomat v sádech 5. května také společnost ECM. Třetí hotelový projekt je situován na jižním okraji města Plzně, v lokalitě Bručná.

Zmíněné projekty naznačují, že Plzeň se rozvíjí ve všech oblastech. Je možné hovořit o mnoha dalších zcela konkrétních projektech a záměrech, které v Plzni vznikají. Některé z nich jsou popsány v této publikaci. Společně snad přispějí k pochopení Plzně jako místa s perspektivou moderního evropského města.

RNDr. Milan Svoboda
ředitel Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně

Plzeň – město moderní architektury a budoucích možností

Málokdo ví, že Plzeň je nejen průmyslovým centrem, ale v důsledku toho i městem naplněným moderní architekturou.

A to počínaje historismem a secesí a konče současnou architekturou. O secesi bych se rád zmínil, neboť především práce místního stavitele Bubby přináší domy plné bizarních tvarů, pohádkových jehel a špiček, které střeží skřeti nebo letící vážky, jejichž vypoulené oči se zhmotnily ve vypouklých oknech. Jakoby Plzeňané své průmyslové racionální ambice vyvažovali fantaskním romantismem, který není zatím tolik veřejně znám. Určitý historický dluh umazala publikace „Plzeň v době secese“, jež vyšla v roce 2005. Stejně architektonické bohatství, které zatím v obecném povědomí nepřekročilo hranice Plzně, jsou stavby architekta Hanuše Zápala. Tvůrce, jenž může být směle postaven na roveň Gočára či Janáka. Tedy věrozvěstů moderní architektury, kteří prošli inspirativním vývojem od moderny přes kubismus, art deco až k českému funkcionalismu. Domy Hanuše Zápala vynikají i tím, že jejich autor vždy velice obezřetně volil měřítko a hmotu stavby, aby odpovídaly danému místu a významu, a tak na první pohled můžeme přečíst – zde se jedná o základní či vyšší školu nebo o první amerikanizující mrakodrap. Dalším zatím také ne zcela vyu-

žitým potenciálem Plzně je tučet interiérů architektonického vizionáře Adolfa Loose. Do Prahy směřují kroky řady studentů a milovníků architektury a Plzeň bez zájmu minou, aniž by tušili, jaké jedinečné výtvarné zážitky by je mohly oslovit. Samozřejmě chybou je, že prostory nejsou přístupné, nebo jsou v dezolátním stavu. Častokrát si s kamarády představujeme, jak součástí vstupenky do Müllery vily jsou i tři útržky, které opravňují ke vstupu do Brummelovy vily, bytu na náměstí a výstavní expozice, zabývající se prarodkem moderní architektury.

Však nejen První republika obdařila Plzeň množstvím moderních staveb, ale i zavrženíhodná stalinistická léta či neradostná normalizace přinesly, v rámci omezených možností, poměrně kvalitní stavby. Dodnes se velice komfortně bydlí na sídlišti Slovany, kde na domech si sice šátky uvazují socialističtí sgrafitoví pionýři, ale cihlové domy vytvářejí městotvorné prostory náměstí, ulice a vnitřní dvory. Byty mají dispozice velkorysejší, než pozdější panelové domy, i když malá okna jsou vzpomínkou na kruté sovětské mrazy.

I doba poučení z krizového vývoje v sedmdesátých letech, vedle devastace kultury jako takové, se předváděla ve výtvarných postavách hotelu CD.

Architektonickým bohatstvím, které podle architekta Davida Vávry zatím v obecném povědomí nepřekročilo hranice Plzně, jsou stavby architekta Hanuše Zápala. Tvůrce, jenž může být směle postaven na roveň Gočára či Janáka (věrozvěstů moderní architektury, kteří prošli inspirativním vývojem od moderny přes kubismus, art deco až k českému funkcionalismu). Na dobovém snímku první amerikanizující mrakodrap – stavba vynikajícího a odborníky uznávaného architekta Hanuše Zápala.

Novodobý plzeňský „mrakodrap“: budova BCB, Business Center Bohemia, postavená v 70. letech minulého století a zrekonstruovaná v letech 2003–2004 (rekonstrukce budovy byla oceněna čestným uznáním poroty soutěže Stavba roku Plzeňského kraje 2004)

Pozoruhodné kašny jsou k vidění na dvorcích historických domů, zatímco na náměstích dosud chybí... Na snímku kašna ve dvoře domu v Pražské ulici číslo 16.

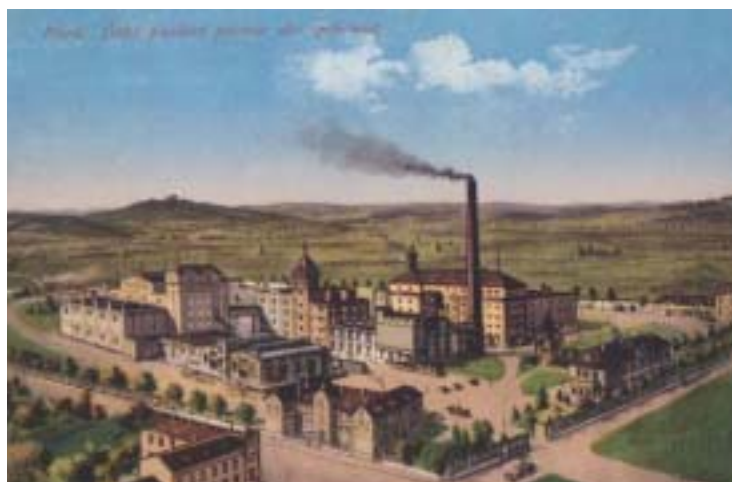
Dnes velice populární a obletovaný design intarzovaných stěn s výjevy lesů tatranských i šumavských, svítící dřevěné stalaktity, škodovacky věrně ozubené zrcadlo a další módní hity. Je to silné svědectví, zvláště když již architektura není symbolem nadvlády stranických tajemníků, ale pouhými vzpomínkami – hip hopovými výkřiky Milouše Jakeše, jenž svůj slavný projev, který byl také začátkem konce éry socialismu, pronesl na okraji Plzně v Červeném Hrádku; možná že mu tehdy jazyk zapletly ozvěny hochů z US Army, kteří Plzeň, na rozdíl od Prahy, osvobodili. Následná doba svobodného trhu dala Plzni i několik výkřiků nezaokomplexované moderní architektury, kterou netvoří, jako u jiných míst Čech, příšlí architekti, ale místní danou historií odkojení a zapálení tvůrce.

Město by se nemělo bát současné architektury a novodobých technologií, které dokáží vytvářet stejně harmonické konstrukce, jako minulá období.

Plzeň má připravené velké plochy bývalých vojenských a průmyslových zón, kde je možno experimentovat s daleko větší svobodou, než v uzavřených centrech historických měst. Ale proluky a náměstí volají po novém Hanuši Zápalovi, ale i třeba po zlatých kašnách.

Akad. arch. David Vávra

Světovar jako brownfield

Velký potenciál pro rozvoj městských funkcí poskytují vojenské či výrobní areály uvnitř města, které již neslouží svému původnímu využití – označované jako brownfields. Mezi tyto plochy patří také areál Světovar, kde byl počátkem dvacátého století postaven pivovar. Po ukončení pivovarnické činnosti začala po druhé světové válce areál využívat armáda. V souvislosti s reformou a profesionalizací Armády České republiky dochází v současné době k postupnému uvolňování areálu. Město Plzeň požádalo o bezúplatný převod celého komplexu do svého majetku a zároveň zahájilo diskusi o jeho novém využití.

lokality s pestrým funkčním využitím, kvalitními stavbami a příjemným parterem. Celé území o velikosti 5,2 ha je rozděleno do tří zón. Střední část tvoří zóna, ve které jsou zachovány cenné historické objekty pivovaru. Vzhledem k jejich prostorovému řešení je vhodné je využít zejména pro občanskou vybavenost. Jeden z objektů bude rekonstruován pro městskou knihovnu a studijní a vzdělávací centrum pro městskou část Slovany. V dalším bude umístěn městský archiv, který dlouhodobě hledá vhodné prostory pro přemístění ze stávajících nevyhovujících a málo kapacitních objektů. Prostory v dalších budovách jsou vhodné

a prostory pro inovativní podnikání a pro objekty vybavenosti. Intenzivní využití areálu doplňuje návrh parkovacího domu, který je významný jak pro potřeby této lokality, tak pro náhrady za demolované objekty, které budou demolovány z důvodu výstavby veřejně prospěšných staveb.

Veřejná prostranství jsou řešena tak, aby zde vznikly prostory pro posezení a každodenní odpočinek obyvatel i návštěvníků lokality. Automobilová doprava je omezena pouze na obsluhu území, preferovaný je pohyb pěších a cyklistů.

Další práce budou směřovat k realizaci celého záměru. V následující etapě budou zpracovány pro-

Vážný zájem městské správy o revitalizaci areálu Světovar se projevil i zařazením tohoto projektu do Programu rozvoje města Plzně. Garantem celého projektu byl pověřen Útvar koncepce a rozvoje města Plzně.

V roce 2004 byly provedeny průzkumy a rozborů celého areálu. Na základě diskuse odborníků i politické reprezentace města vznikl návrh městské

pro volnočasové aktivity, své místo zde najde i muzeum historických vozidel.

V návaznosti na stávající obytnou zástavbu je v severní části areálu na prostranstvích vzniklých po odstranění armádních objektů navržena výstavba bytových domů. Naopak jižní zóna přiléhající k jedné z významných městských komunikací je navržena pro administrativní objekty s kanceláři

jektové dokumentace pro zachovávané objekty, aby nedocházelo k jejich zbytečnému chátrání z důvodu nevyužívání. Pro revitalizaci areálu jako celku nebyl nalezen vhodný dotační titul, využití mimorozpočtových zdrojů se předpokládá pro jednotlivé dílčí záměry.

Irena Vostracká

Moderní versus historické

Moderní stavby v plošně chráněných památkových územích? Moderní architektonické prvky na historických stavbách? Používáme-li slovo moderní ve smyslu soudobé, pak by se na první pohled mohlo zdát, že je v historickém prostředí nelze hledat, že tu současnost není namístě. Ale je tomu tak skutečně? Nejsme my sami současní? Nevnesl regenerační proces, odstartovaný v devadesátých letech minulého století do historických jader našich měst mnoho nových funkcí? A co naše současné materiály, současná technologie?

Stačí se pouze důkladně podívat na kteroukoliv stavbu a vzpomenout něco málo dat třeba z historie stavebních technik. Objevení větších okenních tabulí, které silně poznamenalo mnoho staveb, bylo dáno zlevněním výroby okenního tabulového skla v 70. letech 19. století. Stavební detaily, dodávající půvab mnoha starším stavbám, jako zábradlí, konzoly, svítidla fontánky a výlevky z umělecké litiny se objevují v interiérech budov od 30. let 19. století. V městském interiéru je pak samostatnou kapitolou elektrické osvětlení – v případě Plzně oděné do historizujících forem, připomínajících letitou tradici umělecké litiny v západních Čechách. Měkké žlutavé světlo, zaplavující veřejná prostranství s každým soumrakem, má historii více než stoletou. Mnohem kratší čas má za sebou osvětlení slavnostní a příležitostné. To vykresluje a vyzdvihuje přednosti architektonických děl podstatně kratší dobu. Výtvarná díla a drobná architektura městského parteru spoluvytvářející obraz města vznikají průběhem let, některá z nich se časem mění. O žádném z uvedených fenoménů však nemůžeme tvrdit, že by byl původní.

Výraznou změnou vzhledu prochází v současné době prostor centrálního náměstí – dostává se mu nové kamenné dlažby. Kámen sám o sobě je tradicí, porfyr je vstupem současnosti, má vlastnosti vhodnější k dnešní funkci náměstí. Jde tady o návrat k tradici, nebo o vstup současnosti?

Protože my už tu o církevních svátcích nepořádáme procesí ani nesvětíme neděli jako dříve – jezdíme na chaty a chalupy; nechodíme na náměstí pro vodu – teče nám doma z vodovodního kohoutku, nekupujeme svoje potřeby na výročních trzích – jezdíme do supermarketů. Ztratili jsme mnoho z původních potřeb chodit právě na náměstí, ale na druhé straně jsme si vytvořili tradice nové a chodíme tam za muzikou, za hrami a někdy jen pro pocit spojenectví ve chvílích společné radosti, společné starosti. Návrh dlažby byl proto vytvořen pro náměstí dneška, pro nás pro současníky a jde tedy o počín spíše nový. Stejně je tomu i s pokusem, vrátit na plzeňské náměstí vodu jako osvěžující živel. Kašny – jako prvek historie, funkcí současnost a vzhledem budoucnost.

Nový život vtrhnul nejen na náměstí, dostal se i do dříve soukromých plzeňských dvorků. Původně hospodářské, čistě interní části nemovitostí se leckde stávají restauracemi, obchody, galeriemi a přivádějí své návštěvníky do vnitrobloků, kde jim nabízejí zcela nové zážitky z historického města.

A pokud zůstávají soukromými, pak tam už nehledejme klepadla na koberce a šňůry na prádlo; bývají mnohem utěšenějšími místy krátkodobého odpočinku místních obyvatel, nebo prostou potěchou oka pro ty, kteří jen vyhlížejí z oken; třeba z těch nových, náležitějších moderním obydlím v půdních vestavbách.

Další kapitolou jsou zcela soudobé přístavby, vyvolané potřebou technologickou – mohou to být

komunikační věže, požární úniková schodiště, strojovny vzduchotechniky a podobně. Tady je půda pro soudobý vstup do původní struktury zcela namístě. Bylo by nemoudré, snad přímo hloupé dekorovat výtahové stroje poslední generace historizujícími dodatky.

Ptát se proto, zda má soudobé umění – architekturu nevyjímaje – svoje místo v historickém prostředí, je poněkud zavádějící. Nebo jde o chybně položenou otázku. S architekturou je to jako s muzikou, buď dobrá je nebo není.

Zatím jsme jmenovali pouze detaily. S těmi jsme se už vesměs sžili a nepřipadají nám nevhodné. Zkusme se ještě neobávat soudobého architektonického počín až dojde k zástavbě těch několika málo proluk v historickém jádru, které svoji regeneraci teprve očekávají.

Ing. arch. Anna Hostičková

Proměny historických domů a jejich dvorků

Transformations of historical houses and their yards

Prešovská 7
rekonstrukce dokončena v roce 2000

Plzeňské stavby jsou úspěšné

Soutěž Stavba roku poskytuje v každém roce zvláštní přehled o stavebních aktivitách v Česku. Každý rok je zajímavé sledovat, odkud se stavby přihlašují. A nutno konstatovat, že kdyby ten obraz, jež soutěž nabízí, byl pravdivý, tak jsou v zemi místa, kde se prostě nestaví. Vždycky si porota láme hlavu, co vede k těm bílým místům na mapě, jež v soutěži každoročně zbývají. Nutno přiznat, že Západní Čechy (bez krajového dělení) jsou místem, jež mnoho zastoupení ve 14 letech soutěže nemá. Je to zvláštní, je to podivné, ovšem v této soutěži jsou posuzovány a oceňovány pouze ty stavby, které někdo přihlásí – možná, kdyby si porota mohla vybírat sama, byl by počet staveb větší, složení dostatečně pestré a možná i více oceněných. Ale – soutěž je svého druhu hra, která má svá pravidla.

Plzeň je na tom mnohem lépe, i když i ona soutěží nepravidelně. Za to úspěšněji. Dá se sice v archi-vech soutěže dohledat několik plzeňských staveb, které se nedostaly ani do druhého kola, ale těch, které byly oceněny, které se dostaly mezi 15 nejzdařilejších, a dokonce až mezi posledních pět, je v Plzni dost. Hned v prvním roce do Plzně putoval jeden z titulů Stavba roku 1993, a to autosalónu Opel, který navrhli architekti Petr Krejčí, Karel Svoboda, Vratislav Kučera a postavil Westav, s. r. o. Mezi autosalony, které v prvních letech soutěžíly poměrně hojně, patřil tento první (a poslední tohoto typu) oceněný mezi výjimečné, nápadité, ještě ne firemně uniformované. Čestné uznání získala rekonstrukce části pivovaru na restauraci Na Spilce, kterou navrhla společnost Bohuslav a Princ a provedla společnost G.I.S. a která ukazovala, jak rekonstrukce de facto průmyslového objektu může nabídnout přátelské prostředí, jež dokáže přiblížit do té doby uzavřenou krásu technické stavby.

Hned v roce 1994 se Plzeň opět ocitla mezi těmi, o nichž se v souvislosti se Stavbou roku hovořilo – čestné uznání si odnesla ojedinělá proměna bývalého sídlištního technického objektu v příjemnou stavbu obchodní – Agromarket Impuls navrhli Jaromír Vais a Jiří Dolejš a provedla společnost Westav.

Pak ovšem nastala několikaletá přestávka, kdy Plzeň v soutěži nikterak nebodovala – sice bylo několik přihlášených staveb, které však nepostoupily ani do druhého kola. Až v roce 1999 titul Stavba roku získala nová radnice městské části Slovany, kterou navrhli Václav Šmolík a Václav Ulč,

Dopravní stavba U trati II. získala v roce 2001 nominaci na titul Stavba roku 2001. Postavila ji společnost Stavby silnic a železnic.

postavily Vodní stavby Praha, a. s. Na stavbě kromě dokonalého stavebního provedení zaujala zajímavě interpretovaná funkcionalistická tradice, s jemným nadhledem vsazená do prostředí vytvořeného v historizujícím duchu socialistického realismu 50. let.

V novém tisíciletí se v roce 2001 Plzeň v soutěži prezentovala nominovanou dopravní stavbou – komunikací nazvanou U Trati, kterou navrhly A.F.I. Ateliér a Viapont, postavily Stavby silnic a železnic. Porotu zaujaly nádherně provedené železobetonové konstrukce v oslnivých prostorech pod vozovkami, stejně jako lávka pro pěší i terénní úpravy, které rychlou komunikaci dovolily citlivě včlenit do městského prostředí.

V roce 2003 putoval nominační diplom na stavbu v plzeňské obchodní a průmyslové zóně, na výrobní halu Orion Telescopic Camera Cranes (dnes Technocrane), jejíž nevšední, vzletná a inspirující

architektonické řešení je dílem architektů Jiřího Opla a Jana Soukupa, postavil Metrostav.

Stejně seskupení autorské i dodavatelské získalo pro Plzeň třetí titul Stavba roku, a to v roce 2005, tentokrát za vynikající rekonstrukci úchvatného objektu Měšťanské besedy.

Plzeňské stavby jsou úspěšné s jistou pravidelností – v dvouletém intervalu. Možná proto v roce 2006 se v nominacích neobjevila žádná. A lze se tedy těšit, s čím Plzeň přijde v dalším, již patnáctém ročníku soutěže.

Třeba se postupně za krajským městem vydají do soutěže hojněji i stavby z dalších míst. Ostatně přehlídka účastníků soutěže Stavba roku Plzeňského kraje postupně narůstá ...

Ing. arch. Radomíra Sedláková
předsedkyně poroty
celostátní soutěže Stavba roku